

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ของเทศบาลตำบลเกาะนางคำ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตเทศบาลตำบลเกาะนางคำ

อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านความปลอดภัยที่เกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันความปลอดภัย คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐสภา

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหานั้นย่อมกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะจะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานประจำ

โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตในภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เผื่อระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุมิมิชอบได้

เทศบาลตำบลเกาะนางคำได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันกันการทุจริตเชิงรุก

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
เทศบาลตำบลเกาะนางคำ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันกันการทุจริตจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริตลงจนการสร้างความเสียหายไม่เกิดการทุจริตใดให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาอันน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรอื่น ที่ไม่มีกานำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานประจำ

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ความแตกต่างระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยงกับการตรวจสอบภายใน

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ ดังนี้

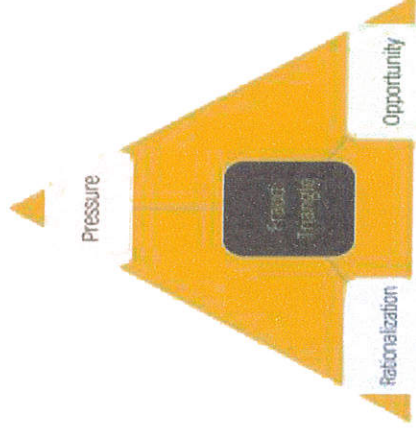
➤ corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิดสิ่งที่มีประวัติดูแลแล้วทำอย่างไรจะไม่เกิดขึ้นซ้ำอีก

➤ detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับ ความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่ผู้บริหาร

- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียชีวิตที่คาดหมายว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น (Known Factor) ทั้งนี้รู้ว่าจะทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ workflow ใหม่ 'ไม่เปิดช่องว่าง' ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- Forecating : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่เกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงซึ่งมาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน) ของเทศบาลตำบลเกาะนางคำ
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
				ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก			
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.การอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่ที่มีการรับสินบนจาก ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน ๒. เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับสิน บนผู้ขออนุญาตประกอบกิจการ ในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาต ประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณี ที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไป ตามหลักเกณฑ์	พ.ร.บ. อำนวยความ สะดวกในการพิจารณา อนุญาตของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องในเรื่องอื่นๆ	✓				๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน อย่างละเอียดทุกขั้นตอน และระบบเอกสารที่ต้องใช้ ในการขออนุญาตอย่างละเอียด ๒. ให้ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ให้ถูกต้องครบถ้วน ๓. ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ เอกสารที่ใช้ในการยื่นคำร้อง ขั้นตอน ระยะเวลา อย่างชัดเจน ๔. กำชับให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ตรวจสอบทุกครั้งที่ลงพื้นที่และ หลังการขออนุญาต ๕. จัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาออก ใบอนุญาต ๖. สร้างการมีส่วนร่วมป้องกัน และเฝ้าระวังการทุจริต โดย จัดช่องทางทางการร้องเรียน	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับ การขออนุญาต ก่อสร้าง อาคาร	กองช่าง
๒	การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้ บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิ ชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลตอบแทนสนับสนุน แผนงานหรือโครงการ	พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายเกี่ยวข้องใน เรื่องนี้	✓				๑. จัดทำประกาศมาตรการป้องกัน การเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลใน การจัดทำโครงการ ๓. ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงาน	จำนวนเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้ บริการตามภารกิจ	ทุกส่วนงาน

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง					มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
				ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก			
		๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร ๓. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ						งานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕. ทบทวนสถานการณ์การให้ของขวัญควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของกำนัลโดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมายนโยบายของรัฐ			
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. มีการรับสินบน/เรียกรับเงินของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญารายหนึ่งรายใด	พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	✓				๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบถามและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ๓. จัดทำคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๔. มีขั้นตอนเสนอความเห็นชอบผ่านสายงานตามลำดับชั้นบังคับบัญชา และมีกำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม ๕. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุประจำปี	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดจ้าง	กองคลัง	
๔	การบริหารงานบุคคล	๑. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัคร เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	พระราชบัญญัติการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	✓				๑. กำหนดนโยบาย มาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อป้องกันการดำเนินงานที่อาจส่งไปในทางทุจริต ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักแก่บุคคล	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล	สำนักปลัดเทศบาล	